

Visoki Stevan, Sibinjanin Janko, Car Dušan, Starina Novak, Ljutica Bogdan, Car Konstantin i Carica Jelena, Jakšići i Propast carstva srbskoga.

„Niz srpskih pripovijedaka, većinom o narodnom sudjenju po Boki, Crnoj Gori i Hercegovini“ zove se knjiga ki jo je izdal znani srbski novelist *Vuk vitez Vrćević*. Srbska kritika to delo močno hvali. (Cf. Zvon I. 12. 788.)

Iz St. Francis, Milwaukee, Wis. v Severni Ameriki piše nam slovenski rojak: Med tukajšnjimi Slovani, osobito Čehi, veje še čvrstejši duh nego med našimi rojaki „in the Old Country“. Samo Čehi vzdržavajo v Severni Ameriki 10 časopisov in pošiljam Vam tukaj česki tednik „Slovan Americky“, ki že 13. leto izhaja v Jowa City, Jowa. (Format listu ima 55 cm dolgosti in 35 cm širokosti. Ured.) — Ravno zdaj se skladajo novci za višje česko učilišče v Jowa City, Jowa in za česki samostan, združen z učiliščem v Nebraski. Višje česko učilišče v Jowa City bode stalo 21.000 tolarjev. Profesorjev bode najmenj pet, ki bodo učili: 1. česki jezik, česko književnost in zgodovino, slovansko zgodovino in slovanski narodopis; 2. grški in latinski jezik; 3. angleški jezik in njega literaturo, amerikansko in občno zgodovino; 4. in 5. razne realne predmete. V prostih dneh (v četrtek in soboto popoludne) se bodo razen teh predmetov dijaki še učili gimnastike, plesa, plavanja, deklamacije, godbe. Počitnice bodo meseca junija in decembra. Učitelji bodo stali na leto 8500 tolarjev; dijakov mislijo, da bode vsaj 170, ki bodo plačevali po 50 tolarjev šolnine.

Slovenskemu narodu!

Ni ga z lepo naroda, ki bi živel v tako neugodnih okolišinah, ko narod naš. Razdeljen na več upravnih teles in dotikajoč se narodov, kateri so bili od nekaj najhujši sovražniki njegovemu razvitku, mora se z vsemi svojimi močmi in sicer mnogokrat nevspešno boriti za one naravne pravice, katere srečnejši narodi uživajo brez ugovora.

In vendar v tem vednem boji narod naš ni omagal in tudi omagal ne boste. Porok zato nam je okoliščina, da se vrste narodnih naših boriteljev od leta do leta množe, in da si naša narodna ideja pridobiva vedno več tal.

Dasi se z ozirom na to moremo nekako potolaženi ozirati: v prihodnost, vendar je dolžnost naša skrbeti za to, da bode ta napredek trajen in da se vzbudi in utrdi pri nas čedalje več narodnega ponosa.

To pa se more doseči s tem, da se v našem središči — v beli Ljubljani — ustanovi zavod, iz katerega bi se sveže narodno življenje razširjalo po vseh krajih mile naše domovine.

In v ta namen ustanovili smo podpisani društvo „*Narodni dom*“ ter si postavili za nalog sezidati in vzdrževati poslopje, v katerem bi imela vsa narodna društva ljubljanska stalno in dostojno bivališče.

Poslopje to preiti ima v nekoliko letih v lastnino „Slovenske Matice“, postane torej lastnina vsega slovenskega naroda, kateri bo razen družih imel od njega tudi te koristi, da se bode polovica njegovih dohodkov porabila za literarne svrhe, polovica pa za ustanove slovenskim pisateljem, umetnikom in dijakom.

Zidanje naravnega doma nima tedaj lokalnega, temveč splošno slovensk pomen, zato se obračamo do vsega slovenskega naroda, da nas pri našem domoljubnem podjetji podpira, da nam pomaga postaviti ta sijajni spomenik domoljubja, zavednosti in požrtovalnosti svoje.

Narodni dom, ki se bode v Ljubljani mogočno dvigal v zrak in navdajal s ponosom vsacega Slovenca, naj bode vidni dokaz celokupnosti našega naroda.

Pozivljamo torej vse domoljube po domovini slovenski, naj našo namero podpirajo s tem, da nabirajo prostovoljne doneske za zidanje naravnega doma.

Naj ne bode na celiem Slovenskem hiše, katera ne bi posvoji mogočnosti pospeševala tega vzvišenega namena; naj ne bode Slovenca, ki ne bi svojega daru položil na žrtvenik domovine!

Pač je med nami mnogo tacih, ki ne morejo veliko darovati, a ti naj se ne izgovarjajo s tem, da bi njihovi darovi bili prenezatni; vsak še tako majhen dar, in naj bi bil le krajcar, bode se z veseljem sprejel in sicer s tem večim veseljem, čim težje ga je dotočnik daroval.

Povsed pa naj se osnujejo družbe, katerih členi se bodo obvezali vsak dan, vsak teden ali vsak mesec darovati gotov zneselek. Tak prostovoljen davek pač ne bode nikdar težil, splošno narodno podjetje pa bode znamenito pospeševal.

Na delo torej, rojaci! Pokažimo, da smo napreden narod; pokažimo, da nam ni požrtovalnost tuja! Delajmo, zbirajmo, dokler ne bode stalo poslopje, katero bode na pročelji imelo ponosni napis

Narodni dom!

V Ljubljani, februarja 1882.

Upravni odbor društva „Narodni dom“:

Dr. Alfons Mosche, odvetnik,
predsednik.

Dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški,
podpredsednik.

Fran Fortuna, županov namestnik in veletržec; Peter Grasselli, deželnega glavarja namestnik in hišni posestnik; Ivan Hribar, glavni zastopnik banke „Slavije“; Dr. Anton Jarc, stolni prošt; Josip Kušar, predsednik trgovinsko-obrtniške zbornice in hišni posestnik; Ivan Murnik, vitez Fran-Josipovega reda, tajnik trgovinsko-obrtniške zbornice; Dr. Fran Papež, odvetnik; Vaso Petričič, mestni odbornik, hišni posestnik, in trgovec; Ferdinand Souvan, veletržec; Dr. Josip Staré, c. kr. finančne prokurature adjunkt in hišni posestnik; Dr. Valentin Zarnik, odvetnik, deželni poslanec in mestni odbornik;
odborniki.

„Ljubljanski Zvon“

izhaja po 4 pole obsežen v veliki osmerki po jeden pot na mesec v zvezkih, ter stane: za vse leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Za vse neavstrijske dežele po 5 gld., za dijake po 4 gld. na leto.

Založniki: dr. I. Tavčar in drugovi. — Za uredništvo odgovoren: **Fr. Levec.**

Uredništvo: v Novih ulicah 5. — **Upravništvo:** na Marije Terezije cesti 5.

Tiska „Národná Tiskarna“ v Ljubljani.